

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

59.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 23-го Июля — 1835 — Wilno. Wtorek. 23-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Его Сіятельство, Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генералъ - Губернаторъ, Генералъ - Адъютантъ Князь Долгоруковъ, 18-го числа сего мѣсяца, въ 9-ть часовъ по полуночи, изволилъ возвратиться въ Вильну изъ поѣздки по Виленской Губерніи.

Санктпетербургъ, 11-го Июля.

1-го Июля представлялась Ея Императорскому Величеству въ Петергофскомъ Дворцѣ Супруга Министра Е. В. Короля Саксонскаго при здѣшнемъ Дворѣ, Баронесса Люцереде, съ дочерью. — Того же числа имѣлъ честь представиться Ихъ Императорскимъ Величествами Офицеръ Великобританской службы, Фармеръ.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату 1-го ч. сего Июля, состоящему въ Свитѣ Его Императорскаго Величества Генераль-Маіору Графу Сергѣю Строгонову, Всемилостивѣйше повелѣно быть Попечителемъ Московскаго Учебнаго Округа, съ сохраненіемъ прежнихъ званій. (Смб. В.)

— Черниговской Губерніи, Мглинскаго уѣзда, въ Почепскомъ имѣніи Ея Сіятельства Княгини В. А. Репниной, села Витовки крестьянинъ Иванъ Синизинъ, 8-го сего Июня при потушеніи торфа, горѣвшаго въ болотѣ, которое высохло отъ жаровъ, нашель оловянный сосудъ на подобіе чайницы, и въ ономъ иностранныхъ золотыхъ монетъ 3118 штукъ, въсомъ 28 фунт. 84 золотника. Сія монеты по большей части червонцы двойные и одинаковые XVII столѣтія; нѣкоторыя изъ нихъ однако жъ старѣе сего времени и заслуживаютъ вниманіе въ нумизматическомъ отношеніи.

— По собраннымъ подробнѣйшимъ свѣдѣніямъ о градѣ, выпавшемъ 21-го числа Мая мѣсяца, Оргѣвскаго уѣзда въ селеніи Кожушной и окрестностяхъ онаго, на пространствѣ въ ширину до 3-хъ и въ длину до 8-ми верстъ, градъ сей былъ столь силенъ, что въ нѣкоторыхъ мѣстахъ покрывалъ землю слоємъ отъ 2-хъ до 3-хъ четвертей, и даже въ аршинъ толщины, такъ, что часть онаго сохранилась даже на 26-е число. Многіе виноградные сады, находившіеся въ сей полосѣ, повреждены до такой степени, что едва только чрезъ нѣсколько лѣтъ можно ожидать плода отъ оныхъ. Древесные плоды всѣ обиты, а огородныя овощи вовсе истреблены. Посѣвы кукурузы при садахъ весьма попорчены, но ярина, или общіе посѣвы, какъ не вошедшіе въ сію полосу, остались безъ всякаго поврежденія. Градъ сей, по примѣрному исчисленію, причинилъ жителямъ убытку до 57,000 рублей. (О. В.)

— Вѣдомость о числѣ людей Римско - Католическаго и Греко - Унитскаго исповѣданій, бракомъ сочетавшихся, родившихся и умершихъ въ С. Петербургѣ и Москвѣ 1834 года.

Греко-Унитскаго исповѣданія:

Бракомъ

сочетав- родившихся | умершихъ.
шихся. муж. | жен. | муж. | жен.

Въ С. Петербургѣ

9

12

7

15

15

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Яśnie Оświecony, Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiążę Dothorukow, 18go tego mѣсяца, o godzinie 9tej zrana, raczył powrócić do Wilna, z podróży po Wileńskiej Gubernii.

Sankt-Petersburg, dnia 11 Lipca.

Dnia 1 Lipca przedstawiali się NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI w pałacu Peterhoffskim małżonka Ministra N. K. J. Saskiego przy tuteyszym Dworze, Baronowa Lützerode, z córką. — Tegoż dnia miał zaszczyt przedstawiać się NAYJAŚNIEJSZYM CESARSTWU Ichmość Oficer woyska Brytanii Wielkiej Farmer.

— Przez NAYWYŻSZY ukaz do Rządzącego Senatu, pod 1-m Lipca, zostającemu w Orszaku JEHO CESARSKIEY MOŚCI Jenerał-Majorowi Hrabi Sergiuszowi Stroganowemu, NAYŁASKAWIEY rozkazano bydź Kuratorem Moskiewskiego Edukacyynego Wydziału, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków. (G. S. P.)

— W Gubernii Czernihowskiej, Powiecie Mglińskim, w Poczepsku, majątku JO. Xiężney W. A. Repninowej, włościanin Jan Siniczyn ze wsi Witowki, 8go Czerwca, gasząc torf, palący się w błocie, wyschłym od upałów, znalazł ołowiane naczynie, podobne do herbatnicy, i w niem cudzoziemskiej monety złotej 3118 sztuk, wagi 28 funt. 84 złotych. Są to monety po większej części czerwone złote podwójne i pojedyncze XVII wieku; nѣktóre z nich jednakże starsze od tego czasu i zasługują na uwagę we względzie numizmatycznym.

— Po zebraniu szczegółów o gradzie, który 21-go Maja wypadł, w powiecie Orgiejewskim, we wsi Kozusznęj i okolicach, na przestrzeni wszędz do 3ch, a wzdłuż do 8-miu wiorst, grad ten był tak wielki, że w nѣktórych mѣjscach pokrył ziemię warstwą od 2ch do 3ch ćwierci, a nawet na arszyn grubości, tak, że część jego pozostała jeszcze do dnia 26-go. Wiele winnic, w pasie tym znajdujących się, do takiego stopnia zostały uszkodzone, iż ledwie za lat kilka można oczekiwać z nich owoców. Owoce na drzewach wszystkie poobijane, a ogrodnina zupełnie zniszczona. Zasiwy kukurudzy przy sadach bardzo są uszkodzone, ale jarzyna, i zasiwy w powszechności, jako w tym pasie niezajęte, bez najmniejszego zostały uszkodzenia. Grad ten, podług przybliżonego wyliczenia, zrzadził mieszkańcom szkody do 57,000 rubli. (G. O.)

— Wiadomość o liczbie ludzi Rzymsko-Katolickiego i Greko-Unickiego wyznania zaślubionych, nowo-narodzonych i zmarłych w St. Petersburgu i Moskwie 1834 roku.

Greko-Unickiego:

Zaślubio-

ných mał-

żeństw.

męż. |

kob. |

męż. |

kob.

narodzonych |

zmarłych.

męż. |

kob. |

męż. |

kob.

W St. Petersburgu

9

12

7

15

15

О Греко-Унитахъ въ
Москвѣ свѣдѣнія нѣтъ.
Римско-Католическаго:

Въ С. Петербургѣ	76	119	119	149	105
— Москвѣ	12	20	25	30	25
И того	88	139	144	179	130

Вѣдомость о числѣ людей Греко-Унитскаго исповѣданія бракомъ сочетавшихся, родившихся и умершихъ въ Россійской Имперіи 1835 года

Названіе Губерній:	Бракомъ сочетавшихся.		родившихся		умершихъ	
	муж.	жен.	муж.	жен.	муж.	жен.
Въ С. П. бургской	4	11	—	14	1	—
— Витебской	2114	5012	4772	4363	4296	—
— Могилевской	1850	4492	4426	3636	3619	—
— Херсонской	23	120	75	85	70	—
— Курляндской	52	153	109	58	62	—
— Минской	3911	6911	6681	4769	4945	—
— Волынской	1153	2348	2266	1881	1900	—
— Кіевской	46	185	121	159	157	—
— Гродненской	5319	10360	10077	8439	8370	—
— Виленской	324	700	613	598	575	—
— Подольской	5	22	23	37	36	—
— Бѣлостокской области	672	1340	1295	1381	1356	—
И того	15473	31654	30458	25420	25387	—

Вѣдомость о числѣ людей Римско-Католическаго исповѣданія, бракомъ сочетавшихся, родившихся и умершихъ въ Россійской Имперіи 1835 года.

Названіе Епархій:	Бракомъ сочетавшихся.		родившихся		умершихъ	
	муж.	жен.	муж.	жен.	муж.	жен.
Въ Могилевской	4392	12980	9188	6960	6310	—
— Виленской	9178	19919	19234	16362	16185	—
— Самогитской	3692	9850	9701	7872	7296	—
— Луцкой	1737	3450	3169	2788	2615	—
— Каменецкой	1809	4996	3921	3113	2934	—
— Минской	2378	4556	4170	2602	2611	—
— Армянско-Католической	19	31	39	29	26	—
И того	23291	55806	49551	39898	38097	—

Одесса, 25-го Іюня.

Мы снова получили изъ Кишинева, отъ 18-го и 21-го Іюня, слѣдующія печальныя извѣстія о крупномъ градѣ, выпавшемъ въ нѣкоторыхъ мѣстахъ Бессарабской Области. — Оргѣвскаго уѣзда въ селеніяхъ: Перены и Балцунъ, 9-го числа сего мѣсяца, въ 2 часа по полудни, при сильномъ дождѣ съ бурею, выпалъ градъ величиною въ голубиное яйцо, и побилъ значительное количество озимаго и яроваго хлѣба и прочихъ растений, принадлежащихъ помѣщикамъ и жителямъ упомянутыхъ селеній. Убытокъ, причиненный симъ градомъ, простирается, по примѣрному исчисленію, въ Балцунѣ на 7, а въ Перенахъ до 4-хъ тысячъ левовъ; впрочемъ посѣвы кукурузы и проса, розданныхъ Правительствомъ въ ссуду бѣднымъ жителямъ этихъ селеній, остались невредимы. По показанію жителей, градъ пролежалъ болѣе сутокъ.

Яскаго уѣзда, въ вотчинѣ мѣстечка Теленештъ, принадлежащей помѣщику Г. Питарю *Феодосіеву*, выпалъ 8 Іюня, въ 3 часа по полудни, столь сильный градъ, что пространство захваченной имъ земли покрыто было на полъ-аршина, и градины были величиною въ Волошскій орѣхъ. Этимъ градомъ совершенно побиты 23 виноградные сады, состоящіе изъ 103 погоновъ (каждый погонъ заключаетъ въ себѣ 400 кустовъ). Сады сіи принадлежать владѣльцу и жителямъ мѣстечка Теленештъ.

Изъ Константинополя пишутъ отъ 17 (29) Іюня: Завтрянній день *Ахметъ-Фети-Паша*, Дивизионный Генераль-Гвардіи, отправляется въ Вену, въ званіи Посла, для принесенія Императору *Фердинанду* 1-му поздравленія со вступленіемъ Его Величества на престолъ. Секретаремъ Посла назначенъ *Сайдулахъ-Нури-Эффенди* и драгоманомъ Г. *Алеко* изъ Грековъ. — *Решидъ-Бей*, Амеджи Дивана, бывшій Посланникомъ въ Парижъ и незадолго предъ симъ возвратившійся въ Константинополь, вновь туда отправляется на этихъ дняхъ въ званіи Посла и Полномочнаго Министра. Во время его отсутствія изъ Парижа, первый Секретарь *Руеддинъ-Эффенди*, завѣдывавъ дѣлами Посольства. — Здѣсь замѣтно съ нѣкотораго времени большое движеніе въ Дипломатическомъ Корпусѣ; хотя частыя собранія Дивана могутъ имѣть и другія причины, но главнымъ поводомъ къ этому полагаютъ слѣдующія два обстоятельства: 1) объясненія требуемыя Англійскимъ Посланникомъ о пренятствіяхъ, встрѣченныхъ при предъ-

О Греко-Unitach w Moskwie wiadomości nie ma.
Rzymsko-Katolickiego:

W St. Petersburgu	76	119	119	149	105
— Moskwie	12	20	25	30	25
Ogół	88	139	144	179	130

Wiadomość o liczbie ludzi wyznania Greko-Unitckiego zaślubionych, narodzonych i zmarłych w Imperyum Rosyjskiem 1835 roku.

Nazwanie Gubernij:	Zaślubionych małżeństw.		narodzonych		zmarłych	
	męż.	kob.	męż.	kob.	męż.	kob.
W St. Petersburgskiej	4	11	—	14	1	—
— Witebskiej	2114	5012	4772	4363	4296	—
— Mohilewskiej	1850	4492	4426	3636	3619	—
— Chersońskiej	23	120	75	85	70	—
— Kurlandzkiej	52	153	109	58	62	—
— Mińskiej	3911	6911	6681	4769	4945	—
— Wołyńskiej	1153	2348	2266	1881	1900	—
— Kijowskiej	46	185	121	159	157	—
— Grodzieńskiej	5319	10360	10077	8439	8370	—
— Wileńskiej	324	700	613	598	575	—
— Podolskiej	5	22	23	37	36	—
— Białostockim Obwodzie	672	1340	1295	1381	1356	—
Ogół	15473	31654	30458	25420	25387	—

Wiadomość o liczbie ludzi Rzymsko-Katolickiego wyznania zaślubionych, narodzonych i zmarłych w Imperyum Rosyjskiem 1835 roku.

Nazwanie Dycezyj:	Zaślubionych małżeństw.		narodzonych		zmarłych	
	męż.	kob.	męż.	kob.	męż.	kob.
W Mohilewskiej	4392	12980	9188	6960	6310	—
— Wileńskiej	9178	19919	19234	16362	16185	—
— Żmudzkiej	3692	9850	9701	7872	7296	—
— Łuckiej	1737	3450	3169	2788	2615	—
— Kamienieckiej	1809	4996	3921	3113	2934	—
— Mińskiej	2378	4556	4170	2602	2611	—
— Ormiańsko-Katolickiej	19	31	39	29	26	—
Ogół	23291	55806	49551	39898	38097	—

Одесса, dnia 25 Czerwca.

Znowu otrzymaliśmy z *Kiszeniewa*, pod 18 i 21 Czerwca, następujące, smutne doniesienia o wielkim gradzie, który wypadł w niektórych miejscach Bessarabskiego Obwodu. — W powiecie Orgiejewskim, w osadach: Pereny i Balcun, 9go t. m., o 2rey z południa, przy mocnym deszczu z burzą, wypadł grad, wielkości gołębiego jaja, i wybił znaczną ilość ozimego i jarzynnego zboża i innych roślin, należących do właścicieli i mieszkańców wspomnianych osad. Strata, przez ten grad zrządzona, rozciąga się, podług przybliżonego wyliczenia, w Balcunie do 7miu, a w Perenach do 4ch tysięcy lewów; zresztą wysiewy kukurudzy i prosa, rozdanych od Rządu w pożyczce ubogim mieszkańcom tych osad, zostały nieuszkodzonymi. Podług powiadania mieszkańców, grad leżał więcej doby.

W Powiecie Jasskim, w obrębie miasteczka Teleneszt, należącym do obywatela P. Pitara *Feodosijewa*, wypadł 8go Czerwca, o 3ciey z południa, grad tak mocny, że przestrzeń zajętej nim ziemi pokryta była na pół-arszyna, a ziarna były wielkości orzecha włoskiego. Od gradu tego zupełnie wybite zostały 23 winnice, złożone ze 103 pohonów (pohon ma w sobie 400 krzaków). Winnice te należą do właściciela i mieszkańców miasteczka Teleneszt.

— Z *Konstantynopola* donoszą pod 17 (29) Czerwca: „Jutro *Achmet-Feti-Basza*, Jenerał Dywizyjny Gwardyi, wyjeżdża do Wiednia, w godności Posła, dla złożenia Cesarzowi, *Ferdynandowi* 1mu, pozdrowienia wstąpienia na Tron. Na Sekretarza Posła назначony *Saydulah-Nuri Effendi*, i Dragomanem P. *Aleko*, Grek. — *Resid-Bey*, Amedži Dywanu, który był Posłem w Paryżu, i nie dawno powrócił do Konstantynopola, znowu tam temi dniami wyjeżdża w charakterze Posła i Pełnomocnego Ministra. W czasie jego oddalenia się z Paryża, pierwszy Sekretarz *Ruheddin-Effendi*, zawiadował sprawami Poselstwa. — Od niejakiego czasu daje się tu postrzegać wielki ruch w Korpusie Dyplomatycznym; chociaż częste zbierania się Dywanu mogą mieć i inne przyczyny, ale głównym do tego powodem być mają dwie następujące okoliczności: 1) Objaśnienia, żądane przez Posła Angielskiego o przeszkodach napotkanych w zamierzonej żegludze statków parowych po rzekach Oroncie i Eufracie; i 2re) Żądania Posła Francuzkiego o dozwolenie płynienia na morze Czarne galiocie wo-

полагаемомъ учрежденіи пароходства по Оронту и Евфрату; и 2) требованіе Французскаго Посланника о пропускѣ въ Черное море военной галіоты, на которой находится путешествующій на счетъ Французскаго Правительства ученый натуралистъ Г-нъ *Тексе*. — Утверждаютъ, что здѣшній Англіійскій Генеральный Консулъ, Г. *Карптрайтъ*, будетъ отозванъ отъ своего мѣста. — Чума появилась въ Смирнѣ, она до сихъ поръ не очень сильна; но отъ времени до времени оказываются новые случаи заразы. (О. В.)

Варшава, 23-го Іюля.

Для пріѣзда Высочайшихъ Особъ въ Калишъ приготовлены въ семь городъ жилища, а мебели привезены будутъ по большей части изъ Варшавы. Новый театръ строящійся по плану Генераль-Адъютанта *Раутенштрауха*, оканчивается подъ его присмотромъ и будетъ помѣщать нѣсколько сотъ зрителей. Артистъ *Сакетти* рисуетъ декораціи. (Г. С.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 1-го Іюля.

Господарь Молдавіи Князь *Стурдза* велѣлъ здѣсь приготовить чеканы для монетъ, изъ чего видно, что сіе Государство, будетъ бить свою собственную монету.

— По полученнымъ изъ Смирны чрезъ Константинополь извѣстіямъ, моровая язва еще тамъ свирѣпствуетъ, хотя не много похищаетъ жертвъ. Всѣ почти лавки заперты, и торговля совершенно прекратилась.

— Сказываютъ, что Посланникъ нашъ при Виртембергскомъ Дворѣ, Князь *Шенбургъ*, временно будетъ занимать мѣсто Князя *Эстергази* въ Лондонѣ.

— Письма изъ Землина подтверждаютъ, что Князь *Миловъ* вскорѣ отправится въ Константинополь. Для сего приготовленъ уже Сербскій корабль, на которомъ Князь съ многочисленною свитою изъ почетнѣйшихъ особъ Государства, отплыветъ изъ Пошареваца въ Виддинъ, а оттуда продолжатъ будетъ путь на Австрійскомъ пароходѣ до Галача, гдѣ будетъ ожидать ихъ Турецкій военный корабль.

2-го Іюля.

Наше войско кажется обращаетъ на себя большое вниманіе Императора. Говорятъ, что перемѣнятъ мундиры, и что будетъ сформирована Императорская Гвардія по образцу Гвардіи Россійской, Прусской и Великобританской.

7-го Іюля.

Изъ Иллирійскаго Королевства прибыли также Депутаты, для принесенія Императору поздравленія.

— Вчерашній *Наблюдатель*, напечаталъ извѣстіе о возобновленіи дружескихъ сношеній съ Швейцарскимъ Союзомъ, извѣщая при томъ, что Графъ *Бомбелль*, 23-го ч. прош. м. прибылъ въ Бернъ, въ качествѣ Императорско-Австрійскаго Посланника.

11-го Іюля.

Путешествіе Ихъ Величествъ въ Богемію, послѣдуетъ въ началѣ Сентября. Въ Прагу отправлено уже повелѣніе, приготовить замокъ для принятія Двора. *Карлъ X* съ своимъ Дворомъ уѣдетъ въ деревню на время пребыванія Австрійскаго Императора.

— Эрцъ-Герцогъ *Францъ Карлъ*, въ концѣ Сентября отправится въ Калишъ съ своими дядями Эрцъ-Герцогами *Іоанномъ* и *Максимиліаномъ*.

17-го Іюля.

Слышно, что одна наша Эрцъ-Герцогиня будетъ обручена съ Греческимъ Королемъ. (Г. С.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 9-го Іюля.

Адвокаты *Одиллонъ-Барротъ* и *Берье*, принявшіе на себя защищать дѣло фамиліи *Морелль*, отказались отъ всякаго вознагражденія.

— Сюда вскорѣ ожидаютъ Г-жу *Малибранъ*, проѣздомъ изъ Лондона въ Италію. Она здѣсь намѣрена вступить въ бракъ съ Г-мъ *Веріотомъ* и сдѣлать блистательную свадьбу. Въ Лондонѣ въ нѣсколько мѣсяцовъ сія отличная пѣвица получила 100,000 фр.

— Графъ *Коломби*, братъ бывшаго Испанскаго Министра *Зеа-Бермудецъ*, прекословить объявленію нѣкоторыхъ газетъ, будто бы сей послѣдній поѣхалъ въ Баденъ или Теплицъ, по дѣламъ политическимъ; сей путь онъ предпринялъ единственно для поправленія разстроеннаго здоровья.

10-го Іюля.

Судъ Перовъ кончилъ уже допросъ свидѣтелей, защищающихъ и уличающихъ участвовавшихъ въ Ліонскихъ смятеніяхъ.

11-го Іюля.

Indicateur de Bordeaux утверждаетъ, что Генераль *Ла-Гера*, 26-го ч. прош. м., прибывъ въ Ми-

jenney, на которой находится себѣ подружающійся козломъ Рządu Francuzkiego uczony naturalista P. *Teksje*. — Мовіа, że tuteyszy Konsul Jeneralny Angielski P. *Carthwright*, będzie ze swego miejsca odwołany. — Morowe powietrze ukazało się w Smyrnie: dotąd nie bardzo mocne: ale od czasu do czasu okazują się nowe przypadki. (G. O.)

Warszawa, dnia 23 Lipca.

Na przyjazd NAYJAŚNIEJSZYCH MONARCHÓW do Kalisza, urządzone są w tém mieście mieszkania, a sprzęty sprowadzone po większej części z Warszawy. Teatr nowy, urządzone według planu JW. Jenerała Adjutanta *Rautenstraucha*, kończy się pod jegoż kierunkiem, i mieścić będzie kilka set widzów. Artysta *Sachetti* maluje dekoracye. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 1 Lipca.

Hospodar Multański, Xiążę *Stourdza*, kazał tu wygotować stęple menniczne, co dowodzi, że ten kraj mieć będzie swoją oddzielną monetę.

— Ze Smirny odebraliśmy doniesienia przez Stambuł; morowe powietrze grassuje tam jeszcze, lubo niewiele sprzęta ofiar. Prawie wszystkie sklepy są zamknięte; handel ustał zupełnie.

— Мовіа, że Poseł nasz przy Dworze Wirtembergskim, Xiążę *Schönburg*, będzie zastępował do czasu Xiącia *Esterhazego* w Londynie.

— Listy z Zemlina potwierdzają, że Xiążę *Mitosz* wyjedzie niebawem do Stambułu. Na ten cel przygotowano okręt Serwianski, który zawiezie ma Xiącia z licznym orszakiem najznakomitszych osób kraju, z Poszazewacz do Widdinu, a ztamtąd dalsza podróż odbędzie się na pokładzie Austriackiego okrętu parowego aż do Galaczu, gdzie turecki okręt wojenny oczekiwać ich będzie.

Dnia 2.

Woysko nasze zdaje się szczególną ścierać uwagę Cesarza. Мовіа o zmianach w umundurowaniu wojska, i że ma bydź utworzoną Gwardya Cesarska, na wzór gwardyi w Rosyi, Prusach i Wielkiej Brytanii.

Dnia 7.

Z Królestwa Illiryskiego przybyła także Deputacya, dla złożenia Monarsze powinszowania.

— Wczorayszy *Dostrzegacz* umieścił wiadomość o przywróceniu stosunków przyjacielskich z Związkiem Szwajcarskim, donosi oraz, że Hrabia *Bombelles*, przybył jako akkredytowany Poseł Cesarsko-Austriacki, dnia 23 z. m. do Berny.

Dnia 11.

Podróż Najjaśniejszych Cesarstwa Ichmśc do Czech, nastąpi w początkach Września. Posłano już do Pragi rozkaz przygotowania zamku na przyjęcie Dworu: *Karol Xty* i Dwór jego, udadzą się na wieś, przez czas pobytu Cesarza Austriackiego.

— Arcy-Xiążę *Franciszek Karol*, wyjedzie w końcu Sierpnia do Kalisza ze swymi stryjami Arcy-Xiążętami *Janem* i *Maxymilianem*.

Dnia 17.

Śtychać, iż jedna z Arcy-Xiążniczek naszych, zaślubi Króla Greckiego. (G. C.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 9 Lipca.

Panowie *Odillon-Barrot* i *Berryer*, stawający w obronie rodziny *Morell*, odmówili przyjęcia wszelkiego za to honorarium.

— Spodziewana jest tu wkrótce Pani *Malibran*, w przejeździe swoim z Londynu do Włoch. Ma tu zawrzeć związku małżeńskie w sposób jak nayokazalszy z P. *Berryerem*. W Londynie, zyskała ta wielka śpiewaczka w kilku miesiącach 100,000 fr.

— Hrabia *Colombi*, brat h. Ministra Hiszpańskiego *Zeа-Bermudez*, zaprzeczył ogłoszeniu niektórych gazet, jakoby ten ostatni udawał się do Baden lub Teplic w interesach politycznych; tę podróż odbędzie on wyłącznie dla poratowania nadwątłego zdrowia.

Dnia 10.

Śłuchanie świadków za i przeciwko obwinionym o zaburzenia w Lyonie, już Sąd Parów ukończył.

Dnia 11.

Indicateur de Bordeaux zapewnia, że Jenerał *La Hera*, przybywszy dnia 26 z. m. do Miranda, ob-

рандо, по собственной горячности принял временно команду над войскомъ вместо *Вальдеца*. 27-го ч. онъ выступилъ въ Португалетту, не зная даже позиции занимаемой Генералами *Лампе* и *Эспартеро*.

— *Phare de Bayonne* уверяетъ, что 21-го ч. прош. м., открытъ въ Валенціи большой Карлистскій заговоръ, въ слѣдствіе чего, много особъ взято въ арестъ. Въ Севильѣ, кромѣ Епископа, арестованы также: Бригадиръ *Камбра*, Аббатъ *Гарцонъ*, *Донъ-Жуанъ Мирандо*, также бывший Коммиссаръ Полиции и многіе другіе.

12-го Июля.

Въ вчерашнемъ засѣданіи Суда Перовъ, Королевскій Прокуроръ сдѣлалъ предложеніе: поелику допросы обвиненныхъ Ліонскихъ и ихъ свидѣтелей, уже кончены: то можно бы приступить къ рѣшенію дѣла, и составленію приговора отдѣльно отъ прочихъ преступниковъ. Судъ вчера и сегодня имѣлъ о томъ совѣщаніе и велѣлъ объявить, что касательно сего предложенія, положить мнѣніе свое въ слѣдующій Вторникъ. Обвиненные все болѣе и болѣе упорствуютъ, такъ, что вся побудительная мѣра дабы они лично являлись въ Судъ, для многихъ были недействительными; нѣкоторые изъ нихъ раздѣвшись донага лежатъ въ кроватяхъ спрятавъ платье. Подсудимый *Бонъ*, стоя вчера за рѣшеткою судейской, читалъ возобновленіе протеста противу не свойственности Суда и противу принятаго онымъ судебнаго порядка.

— По извѣстіямъ съ Испанской границы, 3-го ч. с. м. *Донъ-Карлосъ* имѣлъ главную свою квартиру въ Маркинѣ, на три часа пути отъ Бильбао въ Витторію. Генераль *Морено*, дѣйствительно принялъ главную команду вмѣсто *Сумалакаррегеви*.

— Други *Вальдеца*, (по словамъ одной Мадридской газеты) утверждаютъ, что онъ сдѣлался жертвой вѣроломной политики Франціи, бывшей поводомъ къ объявленію за нѣсколько предъ симъ времени его депеши, и подавшей три предложенія, которыя ввели его войско въ затруднительное положеніе, а именно: дабы съ малыхъ городовъ снятъ гарнизонъ, дабы воздержаться отъ нападенія на непріятеля, и дабы отступить къ рѣкѣ Эбро. Съ приведеніемъ въ исполненіе сихъ плановъ, Карлисты большіе сдѣлали успѣхи.

— Военный Министръ Маршалъ *Мезонъ*, послалъ циркуляръ ко всемъ Генераламъ командующимъ дивизіями, къ Префектамъ и Интендентамъ арміи, уничтожающій прежнее распоряженіе, свободное вступать въ службу въ иностранные баталіоны, назначенные въ Испанію. По сему циркуляру, никакому Французскому солдату, ни Офицеру, не дозволено служить въ помянутыхъ баталіонахъ и идти на войну въ Испанію.

— По поводу побѣга Апрельскихъ преступниковъ, заключенныхъ въ темницѣ Св. Пелагій, посланы по телеграфу нужныя повелѣнія въ провинціи, и обыскиваны многіе дома въ Парижѣ.

13-го Июля.

Холера въ Тулонѣ не прекращается; съ 5-го по 6-е Июля, заболѣло ею 60, а умерло 43 чел. Вообще по 6-е ч. Июля было 354 болѣзненныхъ, а 191 смертныхъ случаевъ. Между послѣдними считаютъ корабельнаго Капитана Г-на *Дюбрениля*, недавно принявшаго команду надъ фрегатомъ *Галатей*.

— *Мониторъ* по телеграфической депешѣ уведомляетъ, что 12-го ч. прибылъ въ Ст. Себастьянъ второй баталіонъ Англійскихъ волонтеровъ. Утверждаютъ (говорить сія депеша), что Генераль *Морено*, рѣшительно назначенъ вмѣсто *Сумалакаррегеви*, а *Эрасо* главнокомандующимъ въ Наваррѣ.

— Другая телеграфическая депеша отъ 12-го ч. изъ Байонны, на основаніи газеты издаваемой въ Саргоссѣ, сообщаетъ, что спокойствіе тамъ возстановлено, а зачинщики возмущенія преданы Суду.

14-го Июля.

Безпрестанно и не безъ основанія говорятъ, о распусценіи въ Алжирѣ иностранныхъ баталіоновъ. Нынѣшніе баталіоны будутъ перемѣнены въ военныя колоніи и снабжены женами. Такое будетъ начало правленія Маршала *Клозеля* въ Алжирѣ.

15-го Июля.

Слышно, что закрытіе обѣихъ Палатъ послѣдуетъ 26-го ч. с. м.

— Г. *Тьеръ* подалъ въ отпущку. Соизволеніе Королемъ уже подписано, но не извѣстно когда Министръ онымъ пользоваться будетъ.

— Говорятъ о новомъ покушеніи на жизнь Короля.

17-го Июля.

Journal de Paris говоритъ: „Кажется вѣроятнымъ что 8-го ч. между Ордуномъ и Витторією дошло до сраженія, слѣдствія коего еще не извѣстны; но все заставляетъ думать, что оно кончилось въ пользу

ялъ тимчасовіе доводѣтство воиска по *Valdesie*, з вѣснаго погѣду. Дня 27 wyruszyl do Portugalette, nie znając nawet połozenia Jenerałów *Espartero* i *Latre*.

— *Phare de Bayonne* zapewnia, że dnia 21 z. m. odkryto w Walencji wielki śpisek Karolistowski, w skutku czego wiele bardzo osób zostało aresztowanych. W Sewilli, oprócz Biskupa, aresztowano także Brygadiera *Cambra*, Xiędza *Garzon*, *Don-Juana Miranda* i byłego Kommissarza policyi, oraz wiele różnych osób.

Dnia 12.

Na wczorajszymъ posiedzeniu Sądu Parów, podał Prokurator Królewski wniosek, ażeby, gdy się już ukończyło badanie oskarżonych Lyonkich i ich świadków, przystąpiono teraz do sądenia ich sprawy i wydania wyroku, oddzielnie od innych oskarżonych. Sąd naradzał się wczora i dzisiaj, i kazał zapowiedzieć, że wyda decyzją co do tego wniosku w przyszły wtorek. Oskarżeni nie przestają być coraz więcej uporni, tak dalece, że wszelkie środki przynaglające, aby się osobiste stawili w sądzie, pokazały się względem wielu bezskutecznymi; niektórzy z nich rozebrawszy się do naga, leżą w swych łóżkach, a odzież ukryli. Oskarżony *Baune*, stanawszy dnia wczorajszego przed kratkami Izby, czytał ponowienie protestacyi przeciwko niewłaściwości sądu i przeciwko przyjętemu przezeń postępowaniu sądowemu.

— Według doniesień od granicy hiszpańskiej, miał *Don Carlos* na dniu 3 b. m. swą główną kwaterę w Marquina, na trzy godziny drogi od Bilbao, w kierunku ku Wittoryi. Jenerał *Moreno* objął rzeczywiście naczelne dowództwo na miejscu *Zumala-Carreguy*.

— Przyjaciele *Valdeza* (jak pisze jedna z gazet Madyryckich), zapewniają, iż on stał się ofiarą wiarołomnej polityki Francyi, która spowodowała ogłoszenie depeszy jego przed niejakim czasem i podała trzy plany, które wojsko jego w przykry stan wprowadziły, to jest: aby wyprowadzono załogi z małych miast, aby wstrzymano uderzenie na nieprzyjaciela, i aby cofniono się do rzeki Ebro. Odtąd, jak plany te wzięły skutek, Karoliści uczynili wielkie postępy.

— Marszałek *Maison*, Minister wojny, rozesłał okólnik do wszystkich Jenerałów dowodzących w dywizjach wojskowych, do Prefektów i do Intendentów wojska, odwołując pierwsze rozporządzenia, dotyczące się wolnego przyuamowania służby w batalionach cudzoziemskich, do Hiszpanii przeznaczonych. Odtąd, stosownie do tego okólnika, nie może być dane żadnemu żołnierzowi, ani oficerowi francuzkiemu, pozwolenie do zaciągania się w rzeczonych batalionach i odbywania wojny w Hiszpanii.

— Z powodu ucieczki oskarżonych kwietniowych, którzy byli osadzeni w St. Pelagie, rozesłano stosowne rozkazy przez telegrafy na prowincye i przetrząsano różne domy w Paryżu.

Dnia 13.

Cholera nie ustaje w Tulonie; od 5 do 6 Lipca zachorowało 60, a umarło 43 osób. W ogóle było podzieli 6ty Lipca 354 wypadków choroby, a 191 śmierci. Między ostatnimi, wymieniają Kapitana okrętowego, Panna *Dubrenil*, który objął niedawno dowództwo fregaty *Galathea*.

— *Monitor* donosi z depeszy telegraficznej, że do St. Sebastian przybył dnia 12 drugi oddział ochotników angielskich. Zapewniają (są słowa tej depeszy), że Jenerał *Moreno* ostatecznie jest mianowany na miejsce *Zumala-Carreguy*, a *Eraso* Głównodowodzącym w Nawarrze.

— Inna depesza telegraficzna donosi pod dniem 12 z Bayonny na zasadzie gazety, wychodzącej w Saragossie, że spokojność została tam przywrócona, a sprawy zawichrzenia pod sąd oddane.

Dnia 14.

Mówią bez przerwy z niejaką pewnością, o rozwiązaniu batalionów zagranicznych w Algierze. Dotychczasowe bataliony mają być zamienione w osady wojenne, i opatrzone w kobiety. Taki będzie początek wielkorządtwa Marszałka *Clauzel* w Algierze.

Dnia 15.

Słychać, że zamknięcie obu Izb nastąpi d. 26 b. m.

— P. *Thiers* podał się do urlopu; postanowienie, dozwalające mu takowego, już Król podpisał, ale nie wiadomo, kiedy Minister korzystać z niego będzie.

— Mówią o jakimś nowym zamachu na życie Króla.

Dnia 17.

Journal de Paris powiada: „Zdaje się rzeczą pewną, że między Orduną a Vittorią, przyszło dnia 8 do żwawey rozprawy, o której wypadku nie masz jeszcze wiadomości, ale wszystko zapowiada, że się skończyła

Христинистовъ, ибо послѣ Карлисты сосредоточили свои силы при Эстеллѣ, куда Эрасо прибылъ съ артиллеріею. Агенты *Донъ-Карлоса* употребляютъ все усилія, дабы наиболѣе набрать въ службу. Атаки къ Пуэнтѣ-де-ла-Рейна не прекращаются. Извѣстіе о смерти Маркграфа *де-ла-Торре* не подтвердилось; сегодня сказываютъ, что не онъ, а другой Карлистскій Начальникъ лишенъ жизни.

— *Journal des Débats* по письму отъ 11-го ч. с. м. изъ Байонны уведомляетъ, что Генералъ *Вальдеуз* умеръ въ Мирандѣ на Эбро.

Тулонъ, 29-го Іюня.

Третьяго дня всѣ грузины корветы и габарры, *Бона, Оранъ и Вугія*, отплыли отсюда на парусахъ въ Алжиръ. Завтра выйдутъ линейные корабли *Дюкенъ, Тритонъ и Несторъ*. Но вмѣсто оныхъ вошли въ здѣшнюю пристань, линейный корабль *Городъ Марсель* и фрегатъ *Артемисія*, возвращающіеся изъ Греціи, для сообщенія о Коронаціи Короля *Оттона*. Извѣстно, что Адмиралъ *Масье-де-Клервалъ*, отпра- вленъ былъ въ Грецію съ однимъ линейнымъ кораблемъ и фрегатомъ, дабы быть представителемъ Франціи во время Коронаціи, но онъ опоздалъ; почему одинъ только Капитанъ *Лаландъ*, командующій кораблемъ *Городъ Марсель*, находился при оной. (G. C.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 10-го Іюля.

Графъ и Графиня *Поццо-ди-Борго* предприняли путешествіе по Англіи, напередъ они поѣдутъ въ Оксфордъ, а оттуда въ Блентгеймъ. Съ ними вмѣстѣ будутъ путешествовать Князь и Княгиня *Амброше*, Маркграфъ и Маркграфиня *Феррари*, а также Графъ и Графиня *Потоцкіе*.

— Билъ о службѣ матросовъ поданный въ Нижнемъ Парламентѣ Г-мъ *Вудомъ*, принять.

— Вчера на биржѣ сказывали о перемѣнѣ Министровъ, и отъ сего уменьшилась цѣна ассигнаціямъ.

(A.P.S.Z.)

— 6 ч. с. м. нижняя Палата, обратясь въ отдѣленіе, приняла прочія статьи билля преобразования городскихъ управленій, кромѣ малаго числа нѣкоторыхъ на другое время отсроченныхъ статей. И такъ послѣ двунедѣльныхъ сужденій, поминутый билль принять въ отдѣленіи, съ столь незначительными перемѣнами, что подобнаго примѣра давно уже не случилось. Отчетъ и третье чтеніе или принятіе, послѣдуетъ на будущей недѣлѣ.

11-го Іюля.

Португальское Правительство посредствомъ здѣшнихъ газетъ огласило уведомленіе о Государственныхъ имѣніяхъ, назначенныхъ въ продажу. Въ число уплаты будутъ принимаемы 5-ти процентныя облигаціи *al pari*, а уплачивающій наличными, представитъ только 29 на сто, а остальные 80, будетъ платить чрезъ 16 сроковъ съ 5-ю процентами. Назначенные въ продажу имѣнія по большей части принадлежатъ монастырямъ; изъ сей росписи явствуетъ, что духовные имѣли не только села и земли, но и множество домовъ и лавокъ по городамъ, за наемъ которыхъ получали значительные доходы. Между знатѣйшими владѣтелями, упомянуты въ объявленіи слѣдующіе: 1) Каноники Св. Іоанна; 2) Монахи Босые ордена Св. Августина, (они имѣли много домовъ и лавокъ, цѣною въ 26 милліоновъ рейсъ (39,000 руб. сереб.); 3) Орденъ Св. Духа, (14 мил. рейсъ); 4) Монахи Босые Ордена Кармелитовъ, (11 милліон.); 5) Бернардинки (13 мил.); 6) Лиссабонскіе Францискане (4 мил.); 7) Конгрегация Св. Брунона въ Лавейрасъ (4 мил.); 8) Монастырь Св. Викентія, (3 мил.); 9) Кармелиты, (9 мил.); 10) Минимисты Ордена Св. Франциска а *Paulo*, (10 мил.); 11) многіе изъ прочихъ орденовъ (отъ 9 до 10 мил. рейсъ), и имѣніе въ Белемъ съ 35 домами, цѣною въ 9 милліоновъ рейсъ.)

14-го Іюля.

Слышно, что Кумберландскій Герцогъ вскорѣ отправится въ Вѣну и Прагу, дабы присутствовать во время коронаціи Императора, какъ Богемскаго Короля.

— Лордъ Вилліамъ *Бентинкъ*, бывший Остиндскій Намѣстникъ, возвратившійся въ Англію, вчера прибылъ въ Лондонъ. Его здоровье значительно поправилось.

— Тѣло умершаго Лорда *Напира* привезено изъ Китая, и будетъ погребено въ семейственной гробницѣ въ Шотландіи.

— По извѣстіямъ изъ Лиссабона, отъ 28-го ч. прош. м. 8-тысячный Португальскій вспомогательный корпусъ, станеть на самой Испанской границѣ, но не вступить въ сіе Государство, пока не получитъ нужныхъ повелѣній.

17-го Іюля.

Лордъ *Дургамъ* сегодня отправился на островъ Вейтъ, откуда на Королевскомъ кораблѣ *Баргамъ*,

на корысѣ *Кристинистовъ*, ho *Karoliści* сконцентрировали потѣмъ swe siły pod Estella, dokąd *Eraso* przybył z artylleryą. Ajenci *Don Carlosa* dokładają wszelkich usiłowań, ażeby ściągnąć jak najwięcej nowo-zaciężnych. Attaki na Puenta-de-la-Reyna nie ustają. Wiadomość o śmierci Margrabiego *de la Torre*, nie potwierdziła się; dziś mówią, że nie on, ale inny naczelnik *Karolistów* został stracony.

— *Journal des Débats* donosi podług listu daty 11go h. m. z Bayonny, że Jenerał *Valdez* umarł w Miranda nad Ebro.

Tulon, 29 Czerwca.

Zawczora wyruszyły ztąd pod żagle wszystkie fadankowe korwety i gabarry *Bona, Oran* i *Bugia* do Algieru. Jutro odpływają liniowe okręty *Duquesne, Triton* i *Nestor*. Natomiast zawinęły do przystani dzisiaj, okręt liniowy *Miasto Marsylia* i fregata *Arthemisia*, wracające z Grecyi, dla zdania rapportu względem koronacyi Króla *Ottona*. Jak wiadomo, był wysłany do Grecyi Kontr-Admirał *Massieu de Clairval* z jednym okrętem liniowym, i z jedną fregatą, dla reprezentowania Francyi podczas uroczystości koronacyoney, ale spóźnił się z przybyciem; przez co sam tylko Kapitan *Lalande*, dowodzący okrętem *Miasto Marsylia*, był na koronacyi obecnym. (G. C.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 10 Lipca.

Hrabia i Hrabini *Pozzo-di-Borgo* przedsięwzięli podróż rozrywkową po Anglii, naprzód, jadą do Oxfordu, a ztamtąd do Blentheyemu. W towarzystwie z nimi jadą Xiążę i Xiążna *Ambroche*, Margrabia i Margrabina *Ferrari*, oraz Hrabia i Hrabina *Potoccy*.

— Bil względem służby maytków, przez *P. Wood* wniesiony w Izbie Niższej, powszechne znalazł przyjęcie.

— Wczora na giełdzie mówiono o odmianie Ministeryum i kursa nieco spadły. (A.P.S.Z.)

— Gdy dnia 6 h. m. Izba Niższa zamieniła się w wydział, przyjęto dalsze artykuły bilu reformy władz municypalnych, prócz małej liczby niektórych, na czas późniejszy odłożonych artykułów. Tak więc po 14-dniowych rozprawach, bil rzeczony został przyjęty w wydziale, z tak małemi tylko odmianami, jak się od dawna nie zdarzyło. Zdanie sprawy i trzecie odczytanie czyli przyjęcie, nastąpi w przyszłym tygodniu.

Dnia 11.

Rząd Portugalski ogłosił w tutejszych pismach publicznych zawiadomienie, dotyczące dóbr skarbowych, na sprzedaż wystawionych. W zapłacie będą przyjmowane 50io-procentowe obligacye *al pari*, a kto gotowizną płaci, złożył tylko 20 na sto, a resztę czyli 80, będzie opłacał w 16 rocznych ratach z 5m procentem. Wystawione na sprzedaż, są po większej części dobra klasztorne. Okazuje się z tego spisu, że xiąża posiadali, nietylko włości i grunta wiejskie, ale także liczne domy po miastach i sklepy, z których wynajęcia znaczne summy do ich funduszów wpływały. Między znakomitszymi dziedzicami, wymieniono w obwieszczeniu, następujących: 1) Kanonicy Sв. Jana; 2) Zakonnicy bosi reguły Sв. Augustyna (ci mieli najwięcej w domach i magazynach, do wysokości szacunkowej na 26 milionów reis (260,000 zł. p.); 3) Zakon Sв. Ducha (14 mil. reis); 4) Zakonnicy bosi reguły Karmelitów (11 milionów); 5) Bernardynki (13 mil.); 6) Franciszkanie Lisbońscy (4 mil.); 7) Kongregacya Sв. Brunona w Laweiras (4 mil.); 8) Klasztor Sв. Wincentego (3 mil.); 9) Karmelici (9 milionów); 10) Minimiści, reguły Sв. Franciszka a *Paulo* (10 milionów); 11) Różne inne zakony (około 9 do 10 mil. reis i posiadłość w Belem z 35 domami, wartującą 9 milionów reis).

Dnia 14.

Słychać, że Xiążę *Kumberland* uda się wkrótce do Wiednia i Pragi, ażeby bydź na koronacyi Cesarza, jako Króla Czeskiego.

— Lord William *Bentinck*, były Wielkorządca Indyi wschodnich, wróciwszy do Anglii, przybył dnia wczorajszego do Londynu. Stan jego zdrowia znacznie się polepszył.

— Zwłoki Lorda *Napier* przywiezione zostały z Chin i będą pochowane w grobowcu rodzinnym w Szkocyi.

— Podług doniesień z Lisbony daty 28 z. m., 8-ty sięczny Korpus posiłkowy Portugalski, stanie na samej granicy Hiszpańskiej, ale nie wkroczy jeszcze do tego kraju, chyba że stosowne ku temu otrzyma rozkazy.

Dnia 17.

Lord *Durham* udał się dnia dzisiejszego na wyspę *Wight*, zkąd na Królewskim okręcie *Barham* popłynie

прямо поплыветъ въ Константинополь, а оттуда въ Петербургъ.

— Императорско-Россійскій Камергеръ, Графъ *Кушелевъ-Безбородко* прибылъ сюда по особымъ порученіямъ отъ своего Правительства.

— *Courrier* утверждаетъ, что Королевскій пароходъ *Плутонъ*, назначенный для Г-на *Эллиса* нашего Посланника въ Персію, переименъ изъ военного корабля, въ обыкновенную яхту или въ перевозное судно, дабы избѣжать всякаго неудобства, въ переправѣ чрезъ Дарданеллы.

— Слухъ о выступленіи виговъ изъ Министерства опять возобновляется, и даже болѣе и болѣе находитъ вѣроятія. Причиною сей перемены въ Кабинетѣ, полагаютъ билъ преобразованія Ирландской церкви. (G. C.)

— Военное Англіійское 10-пушечное судно *Буззардъ*, находящееся у Африканскихъ береговъ для воспрепятствованія торговли невольниками, сразилось съ 8-ми пушечнымъ Испанскимъ кораблемъ: *el Formidable*, на которомъ находилось 700 невольниковъ. Сей корабль здѣлся и потерялъ 6 убитыми и 13 ранеными. На суднѣ *Буззардъ* было только 6 раненыхъ.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Лиссабона отъ 28-го Юня, получены тамъ изъ Лондона повелѣнія, дабы воздержались покупкою Государственныхъ имѣній, для чего уже назначено 500,000 фунт. стер. Кажется, что въ семь положеній дѣлъ, Португальскія казенныя имѣнія будутъ продаваемы по самой дешевой цѣнѣ. Уполномоченный въ Датскихъ дѣлахъ Графъ *Ревентловъ* прибылъ въ Лиссабонъ. Въ Опортѣ составилось банковое общество, въ 10,000 акцій, имѣющее 500,000 фунт. стер. капитала. (D. P.)

БАВАРІЯ.

Мюнхенъ, 8-го Юля.

Сообщенное прежде извѣстіе о бракосочетаніи Ея Величества *Маріи*, Королевы Португальской, съ Герцогомъ *Максимилианомъ* Лейхтенбергскимъ—подтверждается. Герцогъ, который теперь, безъ сомнѣнія прибылъ уже въ Стокгольмъ, отправится потомъ въ Лондонъ, а оттуда въ Лиссабонъ. (Спб. В.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 4-го Юля.

Здѣсь обнародовано постановленіе Королевы Правительницы, изданное 1-го ч. с. м., по коему всѣ юнты вѣры и частныя судилища, донинѣ существующія, будутъ уничтожены, несмотря на то, что инквизиція уже прекращена.

— Кажется несомнительно, что *Эразо*, упавъ съ лошади, причинилъ себѣ сильное увѣчье. — *Алза* и *Ларринага*, которые какъ извѣстно, первые подняли мятежническій Штандартъ въ Онатѣ, оба уже лишились жизни. (G. C.)

ГРЕЦІЯ.

Афины, 15-го Юля.

Греческій Король *Оттонъ*, во время принятія правленія, издалъ къ народу слѣдующее воззваніе: „*Оттонъ Божію Милостію, Король Греціи, къ Греческому народу!* Эллины! Когда высокое довѣріе великодушныхъ Посредниковъ вашей независимости, и добровольный собственный Мой выборъ, призвали Меня на Греческій Престолъ, Я оставилъ Родителей и родимый край, оставилъ все для Меня драгоцѣнное, и, повинувшись обязанности, поспѣшилъ къ вамъ, дабы вамъ единственно посвятить Свои силы, Свое попеченіе и всю Свою привязанность! Вы приняли Меня съ радостію; любовь Мою къ вамъ, вознаградили любовью. Я издалъ къ вамъ воззваніе, поощряя васъ къ согласію, и большая часть оному слѣдовала; безначаліе испровергнуто; злодѣйскія покушенія почти искоренены; спокойствіе и благоустройство излились на вашу землю и на ваши семейства, а ваши имущества опять снискали покровительство, котораго столь долгое время лишены были. Подъ щитомъ Престола разширились ваши нивы, жилища ваши возникли изъ развалинъ, сословія соединились тѣсными узами, учреждены судебныя мѣста, устроены разныя заведенія, положено основаніе будущему благу и не одна заживлена рана. Возблагодаримъ Провидѣнію, бодрствовавшему надъ вами, возблагодаримъ тремъ Монархамъ, поддерживавшимъ васъ своимъ доброжелательствомъ; честь благородному вашему образу мыслей, предавшемуся съ приверженностію и довѣріемъ распоряженію Правительства! Эллины! Несмотря на всѣ благодѣянія, изліянные на Грецію благодатію Небесъ, еще не излечились тяжкія раны ваши, нанесенныя вамъ прежними временами! Несмотря на значительные успѣхи, сдѣланныя въ нашемъ Государствѣ, еще оно пу-

prosto do Stambu, a zamtąd do Petersburga.

— Прибылъ ту CESARSKO-ROSSYYSKI Szambelan, Hrabia *Kuszelew-Bezborodko*, w szczególnychъ zleceniachъ swojego Rządu.

— *Courrier* zapewnia, że Królewski okręt parowy *Pluto*, przeznaczony pod rozkazy P. *Ellis* Posłannika naszego do Persyi, został przeistoczony z okrętu wojennego w zwyczajny jachtъ czyli okrętъ przewozowy, ażeby uniknąć wszelkichъ trudności w przebywaniu Dardanellów.

— Pogłoska o wystąpieniu Wigów z Ministerium, znowu ponawiać się zaczyna, a nawet coraz większą znajduje wiarę. Powodem tey zmiany w Gabinetcie, ma byдъ szczególniey bilъ reformy Kościoła Irlandzkiego. (G. C.)

— Statek wojenny Angielski *Buzzard* o 10 działach, stojący przy brzegu Afrykańskimъ celemъ przeszkadzania handlowi niewolnikami, stoczył bitwę z 8-działowym okrętemъ Hiszpańskimъ: *el Formidable*, na którymъ się 700 niewolnikówъ znajdowało. Okrętъ ten poddał się, utraciwszy 6 ludzi zabitychъ, i 13 ranionychъ. Statekъ *Buzzard* miałъ tylko 6ciu ludzi ranionychъ.

— Według ostatnichъ doniesień z Lisbony pod dniemъ 28 Czerwca, odebrano tamъ z Londynu polecenia, aby się wstrzymano z kupowaniem dóbrъ skarbowychъ, na co jużъ 500,000 funtówъ szterlingówъ przeznaczono. Zdaje się, iż w takimъ stanie rzeczy dobra skarbowe w Portugalii za bezcenъ będą sprzedawane. Sprawujący interesy Duńskie, Hrabia *Reventlow* przybył do Lisbony. W Oporto utworzyło się towarzystwo bankowe, które w 10,000 akcyachъ ma 500,000 funtówъ szterlingówъ kapitału. (Dz. P.)

БАВАРІЯ.

Monachium, dnia 8 Lipca.

Dawniejsza wiadomość o zaślubieniu Królowej Portugalskiej *Maryi* z Xięciem *Maxymilianem Leuchtenbergskimъ*, potwierdza się. Xiążę, który teraz bez wątpienia przybyłъ jużъ do Stockholmu, pojedzie zamtąd do Londynu, a potemъ do Lisbony. (G. S. P.)

HISZPANIA.

Madryt, dnia 4 Lipca.

Ogłoszono postanowienie Królowej Rejentki z dnia 1go b. m., mocą którego zostająъ zniesione wszystkie junty wiary i trybunały specyalne, istnjące dotądъ, bezwzględnie, że inkwizycja zniesioną zostaje.

— Ma byдъ rzeczą nieulegającą wątpliwości, że *Eraso* przez spadnienie z konia, mocnego kalectwa nabawiony zostałъ. — *Alza* i *Larrinaga*, którzy, jakъ wiadomo, pierwsi podnieśli chorągiewъ powstania w Onate, jużъ obadwa nie żyją. (G. C.)

ГРЕЦЯ.

Атены, 15го Czerwca.

Odezwa Króla *Оттона*, wydana do narodu w chwili objęcia rządówъ: „*Otto z Bożej łaski, Królъ Греції, do Narodu Helleńskiego!* Hellenowie! Kiedy mię, wysokie zaufanie wspaniałomyślnychъ pośrednikówъ waszey niepodległości; kiedy mię, własny mój dobrowolny wybórъ, na Tronъ Grecki powołały, opuściłemъ rodzicówъ i ziemię rodzinną, opuściłemъ wszystko, co mi drogiemъ było, i pośpieszyłemъ, posłuszny obowiązкови, między was, aby moje siły, moja pieczołowitość, moje całe przywiązanie wamъ jedynie poświęcić. Przyjęliście mię radośnie, miłośćъ moją odptaciliście miłością. Wydałemъ do wasъ odezwęъ zachęcającą do zgody, większośćъ przyjęła ją; anarchia zwalona; zbrodnicze zamachy prawie do szczytuъ zniweczone; spokojność i porządekъ spłynęły na waszą ziemię i wasze rodziny; wasze majątki odzyskały opiekę, które takъ długoъ pozabawione były. Pod tarczą Tronuъ rozszerzyły się wasze niwy, wasze mieszkania z gruzówъ się podniosły, gminy ściśły związekъ jednocy, ustanowione sądy, zaprowadzone urządzenia i zakłady, założony kamieńъ węgielny przyszłego dobra, i nie jedna zagojona rana. Dzięki niechъ będą przeznaczeniu, które nadъ wamiъ czuwało; dzięki trzemъ Monarchomъ, którzy wasъ swojąъ życzliwościąъ wspierali; częśćъ waszemu szlachetnemuъ sposobowiъ myślenia, który sięъ poddałъ rozrządzeniomъ Rządu z ufnością i uległością! Hellenowie! Mimoъ waszychъ dobrodziejstwъ, jakie błogosławieństwo niebiosъ zlało na Грецію, ileżъ jeszcze ranъ krwawychъ nosicie, które wamъ przeszłośćъ zadała! Mimoъ znacznychъ postępówъ, które krayъ naszъ poczyniłъ, potrzebaъ jeszcze nieskończonychъ polepszeń, wielkiejъ pieczy, licznychъ konieczności, stałego usiłowania, abyъ śladyъ nieszczęściaъ zatrzeć, które przezъ całe wiekiъ niezmiernąъ nawałąъ niszczyłyъ pięknąъ Helladę. Hellenowie! Znamъ wasze cierpienia, wasze potrzeby, wasze

ждается во многихъ улучшеніяхъ, требуетъ много заботъ и постоянного усилія, дабы загладить слѣды бѣдствія, столько столѣтій удручавшаго прекрасную Элладу. Эллины! Знаю ваши страданія, ваши нужды и ваши желанія; знаю безпримѣрные жертвы понесенныя вами; великодушіе, геройскую храбрость, оказанную въ войнѣ, славу достопамятныхъ вашихъ предковъ, и вашу собственную, знаю всю цѣну вашего достоинства, и вашихъ неоспоримыхъ правъ на счастье и благосостояніе! Эллины! Съ вами останусь Я, надъ вами безпрестанно буду бодрствовать, о вашемъ благѣ и счастьи мыслить; для васъ не устрашусь Я никакихъ трудовъ и препятствій; вами только и для васъ жить буду. Въ сей день, въ который Самъ Я пріеялѣ бразды правленія во всей обширности его, торжественно обещаюсь, защищать святыню Вѣры моихъ подданныхъ, быть подпорою ихъ Церкви, всякому оказывать справедливость, вѣрно соблюдать законы, съ Божіею помощію защищать и поддерживать вашу свободу, ваши права, вашу независимость отъ всякой напасти; словомъ во все продолженіе Моего царствованія, всегда буду имѣть въ виду ваше счастье, благосостояніе и славу. Съ неослабною ревностью сохранять буду порядокъ и тишину, безъ коихъ нельзя достигнуть благосостоянія; несчастнаго, который послѣ судейскаго приговора лишится свободы, не лишу Королевской Моей милости, но строгости законовъ не избѣгнуть тотъ, который дерзнетъ возмущать Государственное спокойствіе; моеліку сей мѣры требуетъ отъ насъ благо отечества. Да будутъ изгнаны страсти, своевольство и несогласіе! Эллины! Сохраняйте всегда единодушіе! Я потщусь исправить и усовершенить узаконенія, всѣми силами защищать буду собственность и законную свободу, дабы доставить имъ, чрезъ устройство заведеній, соответственныхъ состоянію Государства и справедливымъ желаніямъ народа болѣе и болѣе твердости. При каждомъ случаѣ, Я не премину явить высокаго уваженія, какимъ Я проникнуть къ Восточной Церкви, и по сему поводу, для Трона Эллады особенное сдѣлано распоряженіе касательно Моихъ потомковъ. Главнѣйшее обращу вниманіе на училища, и ревностно буду стараться о распространеніи и улучшеніи оныхъ изящныхъ художествъ; Я буду поощрять столько, дабы онѣ обрѣли въ Элладѣ древнее свое святилище, древнюю свою знаменитость. Все-возможное употреблю усиліе къ оживленію торговли и ремеслъ, умноженію благосостоянія Государства и пресѣченію злоупотребленій администраціи. Все-гоже болѣе буду стараться о улучшеніи состоянія финансовъ, и о томъ, дабы сколь возможно скорѣе сравнить Государственные доходы съ расходами. Жертвы, понесенныя для отечества и оказанныя Государству услуги, всегда буду имѣть въ виду. Однако жъ кругъ Моихъ дѣйствій долженъ ограничиться средствами, состоящими въ Моей возможности. Эллины! Положенное на васъ довѣріе и Моя къ вамъ любовь безпредѣльны; въ вашемъ довѣрїи и въ вашей любви полагаю все свое утѣшеніе! Трудное дѣло царствовать; Я не обольщаюсь Эллины; не обольщайтесь и вы чрезмѣрными надеждами; мало по малу только можете вы достигнуть цѣли вашихъ ожиданій, которыми вмѣстѣ суть и Мои. Неустрасимо слѣдую званію, указанному Мнѣ десницею Всевышняго, дабы съ помощію Божіею, вмѣстѣ съ вами, оное исполнить. Ваша слава и ваше благосостояніе единственною Моею цѣлію, а достиженіе оной будетъ высочайшею Моею наградою. Дано въ Афинахъ 20-го Мая (1-го Іюня) 1835 года. *Оттокъ.* (G. C.)

Б Е Л Ъ Г І Я.
Брюссель, 5-го Іюля.

Работы въ лагерь при Беверло, въ концѣ с. м. будутъ кончены; для того войско не прежде тамъ будетъ расположено, какъ развѣ по 25-мъ ч. с. м. Генералъ Гурель приметъ въ лагерь главное начальство. Сказываютъ, что Г. Адерз нѣкоторое время пробывъ въ Берлинѣ, отправится въ Константинополь, вмѣсто Генерала Понсомби, который выходитъ изъ должности.

— Монсеньоръ Жицци Папскій Интернунцій въ Бельгїи, вчерашняго числа сюда прибылъ.

7-го Іюля.

Монсеньоръ Жицци, третьяго дня, какъ Папскій Нунцій, подалъ Королю вѣрующую грамоту, въ качествѣ Чрезвычайнаго и Полномочнаго Министра.

— Большая мортира, которая была употреблена при осадѣ Антверпена, третьяго дня привезенъ 12-ю лошадьми въ Брашактъ, гдѣ надъ нею разные дѣлали опыты.

— Изъ Кембра извѣщаютъ о появленіи холеры въ тамошнемъ арсеналѣ; перваго дня заболѣло вдругъ 5 или 6 лицъ.

— Съ нѣкотораго времени въ Антверпенѣ примѣ-

чаютъ; знамъ безпримѣрные офиары, какіе-то понесли, великодусность, бохатѣрскіе мѣзтво оказане въ бойхъ, славѣ вашыхъ неімертѣльныхъ прадковъ, і васзѣ вѣаснѣ, знамъ саѣѣ вѣлкосѣ вашезъ вѣрносѣ і вашыхъ сласныхъ правъ до помыслносѣ і сзасѣсѣа. Hellenowie! Зъ ваміа іа іазамаѣ сіѣ раземъ, надъ вамі неіустанне сзуваѣ, о васзѣмъ збавіеніу і сзасѣсѣу мыслѣѣ, іадныхъ праѣ і ірудносѣ для васъ сіѣ не лѣкаѣѣ, вамі іылко і для васъ іыѣ бѣдѣ. W dniu dzisiejszym, w którym wodze Rządu w caŃey rozciągłości sam oheymuję, przyrzekam wam uroczyście, Świętey religii moich poddanych bronić, bydz podporą ich Kościoła, każdemu sprawiedliwość wymierzać, ustawy wiernie zachowywać, z Boską pomocą bronić i utrzymywać wasze swobody, wasze prawa, waszą niepodległość przeciw wszelkiej napaści, słowem: przez czas panowania mego, wasze szczęście, waszą pomysłność, waszą sławę, ciągle mieć na względzie. Z nienadweręzoną sprężystością starać się będę utrzymywać porządek i spokojność: albowiem bez nich nie masz pomysłności; nieszczęśliwemu, który po wyroku sędziów straci swoją wolność, wprowadzić nie odmówię mojej Królewskiej łaski, ale surowość ustaw nie ominie tego, któryby na przyszłość ważył się zamieszać spokojność kraju: albowiem tego po nas wymaga dobro oycyzny. Wygnane niech będą swawola i namiętność; wygnana niezgoda! Hellenowie! jedność zachowaycie na wieki. Poprawę i uzupełnienie ustaw będę miał na baczaniu, wszystkiemi siłami strzegąc własności i broniąc prawości swobód, aby onym przez ugruntowanie zakładów odpowiednich stanowi kraju i słusznym życzeniom narodu, coraz mocniejszą nadać podpory. Przy każdej sposobności okażę wysokie uszanowanie, jakim przejęty jestem dla Wschodniego Kościoła, i z tego powodu dla Tronu Hellady, co się tycze moich potomków, szczególnieyszą pieczęć mieć będę. Nayusilnieyszą zwrócę uwagę na szkoły, o ich upowszechnienie i ulepszenie gorliwie starać się będę, oraz sztuki i umiejętności tak pielęgnować będę, aby w Helladzie, starożytne swoje siedlisko, starożytną świetność odzyskały. Wszystkich usiłowań dotożę do wspierania handlu i rękodziel, do podniesienia dobrego bytu kraju, i zapobieżenia nadużyciom administracyi. W szczególności, naywiększego dotożę starania, w celu polepszenia stanu skarbu, oraz, aby jak nayrychlejš zrównoważyć dochody z wydatkami Państwa. Ofiary poniesione dla kraju i wyświadczonemu jemu usługi, ciągle przed oczyma mieć będę. Jednakże, obręb moich starań, musi się ograniczyć na środkach, które są w możności naszej. Hellenowie! Ufność, jaką w was pokładam, i miłość moja dla was są bez granic; w waszej miłości i ufności naywyższą roskosz uczuwam! Trudny jest zawód panowania; nie łudzę się Hellenowie! nie łudźcie się i wy zhytecznymi nadziejami; powoli tylko dóysdz możecie do celu waszych życzeń, które są i mojemi razem. Smiało idę za powołaniem, wskazanem mi ręką Wszzechmocności, abym je, za pomocą Boga i wspólnie z wami, dopełnił. Wasza sława, wasze powodzenie, oto mój cel; dostąpić go, będzie naywyższą dla mnie nagrodą. — Dano w Atenach dnia 20 Maja (1 Czerwca) 1835 r. — *Otto.* (G. C.)

Б Е Л Ъ Г І Я.
Bruxella, dnia 5 Lipca.

Roboty w obozie pod Beverloo, dopiero w końcu h. m. mają być ukończone; wojsko więc nie będzie mogło go zająć, aż chyba po 25 h. m. Jenerał Hurrel oheymie dowództwo główne w obozie. Mówią, że P. Adair, zabawiwszy przez czas niejaki w Berlinie, uda się do Stambułu, na miejsce Lorda Ponsonby, który usuwa się od obowiązków.

— Monsignore Gizzi, Papiezki Internuncyusz w Belgii, przybył tu dnia wczorayszego.

Dnia 7.

Zawczora złożył Królowi Monsignore Gizzi, pismo wierzytelne, jako Nuncyusz Apostolski, w charakterze Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Ministra.

— Wielki moździer, używany przy oblężeniu Antwerpji, przywieziono zawczora we 12 koni do poligonu pod Braschaet, gdzie z nim rozmaite czyniono doświadczenia.

— Z Cambray donoszą o zjawieniu się cholery w arsenale tamtejszym; zaraz w pierwszym dniu zachorowało 5 lub 6 osób.

— Od niejakiego czasu daje się widzieć w Antwer-

чено много иностранцевъ, прибывшихъ съ намереніемъ отправиться въ Англію. (G. C.)

И т а л і я.

Римъ, 25-го Іюня.

Говорятъ, что *Маи* и *делла Дженга* возведены будутъ въ достоинство Кардиналовъ. — Намѣсто *Маи*, въ должность Секретаря Пропанды, поступитъ знаменитый *Меццофанти*. Если сии предположенія исполнятся, то это будетъ чувствительнымъ ударомъ для всѣхъ ученыхъ, желающихъ пользоваться Ватиканскою бібліотекою: — *Меццофанти* отличается отъ всѣхъ своихъ предшественниковъ обширнымъ знаніемъ языковъ, услужливостію и доброхотствомъ. Но Папа желаетъ доставить ему высшее званіе и обширнѣйшій кругъ дѣятельности. Черезъ нѣсколько лѣтъ, вѣроятно, будетъ онъ Кардиналомъ. (Спб. В.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 15-го Іюня.

Первыхъ числа Мая, Тирновскій Губернаторъ въ Булгаріи, донесъ Порту, о заговорѣ, сдѣланомъ противу оной Раями его области. Отправленный въ Тирновъ, изъ Дивана Чиновникъ узналъ, что Губернаторъ 5 лицамъ велѣлъ отрубить головы, и все народонаселеніе обезоружить; но за сей поступокъ самъ Губернаторъ можетъ лишиться жизни, ибо онъ сямъ нарушилъ Султанское постановленіе, воспрещающее Пашамъ наказывать смертію.

— Пораженіе, причиненное Египтянамъ въ Гедисъ, произвело бунтъ между племенами Арабовъ. Изъ Багдада отъ 25-го Апрѣля извѣщаютъ, что жители Емена соединились, чтобы дѣйствовать противу *Межда-Али*, а Вегабитскій Начальникъ, будтобы съ значительною силою, появился при Персидскомъ заливѣ.

Бѣлградъ, 27-го Іюня.

По письмамъ изъ Крагуеваца, во время путешествія Князя *Милоша* въ Константинополь, будутъ сопровождать его 6 Сербовъ, дабы поддерживать его ходатайство у Султана, относительно переоброзованія Сербіи. Сей Князь прибылъ вчера нечаянно съ Супругою къ Землинскому карантину, для посѣщенія дочери, находящейся въ замужествѣ за *Г. Паукоу*. Пробывъ тамъ нѣсколько часовъ, онъ возвратился въ Сербію.

— Путешественники, прибывшіе изъ Лариссы, сказываютъ, что въ Мартѣ с. года находилось тамъ 80 Баварскихъ Военныхъ дезертировъ изъ окрестности Цейтунъ, кои приняли Магометанское вѣроисповѣданіе и занимаются ремеслами. По сему поводу въ Лариссѣ, происходятъ частыя кровопролитныя драки между сими отступниками и Греками.

Яссы, 12-го Мая.

Князь *Михаилъ Стурдза*, открылъ сегодня обыкновенное собраніе Чиновъ Молдавскаго Княжества, рѣчью, въ которой между прочимъ сказалъ: „Его Султанское Величество утвердилъ внутреннее устройство нашего Государства, и я особой Коммиссіи поручилъ заняться симъ дѣломъ. Оно послужитъ къ облегченію и распределенію Государственной службы. Городъ Галачь, который есть однимъ портомъ для торговли Государства, обнародованъ свободнымъ портомъ. Я согласился на предположеніе учредить почту между Галачемъ и границею Буковины, отъ чего торговля получитъ новыя выгоды. Училищныя доходы представляютъ возможность приобрести домъ, на учрежденіе народной Академіи.“ Послѣ сего Князь припомнилъ, что жители Молдавіи, тронутые благодарностью, вознамѣрились, соорудить памятники Государственнымъ Государямъ, упрочившимъ благосостояніе, причемъ объявилъ, что на сие предпріятіе получилъ уже онъ отъ двухъ Дворовъ соизволеніе. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Военные Анекдоты.

Въ одинъ день Императоръ *АЛЕКСАНДРЪ*, объѣзжая передовыя притины, увидѣвъ часового съ подвязанною головою, и, узнавъ, что у него разсѣчена голова въ бывшее сраженіе, спрашиваетъ солдата: *загѣмъ не идешь онъ въ больницу?* Часовой съ жаднокровіемъ, свойственнымъ одному Русскому часовому, отвѣчаетъ: *пока голова на плечахъ, къ чему мнѣ сходить въ больницу?*

— Въ одномъ сраженіи, въ числѣ плѣнныхъ Французовъ, попался необыкновенной силы гренадеръ, роста 2 аршина и 14 вершковъ. Французскій исполнитель неотступно просилъ, чтобы показали ему того, кто взялъ его въ плѣнъ. Это былъ Донецъ въ 2 аршина и 4 вершка, обыкновенной силы: но весьма проворный и ловкій. Французъ не могъ надвинуться, увидѣвъ такое неравенство! (Р. И.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Іюля 25-го дня 1835 г. — Цензоръ Надвор. Совѣт. *Иванъ Ваишевскій*.

при досуде судозисемцовъ, маіащихъ заміар уданія сіа до Англіи. (G. C.)

Вѣ о с н ы.

Рымъ, дня 25 Червца.

Мовіа, же *May* и *Della Genga* wyniesieni zostana na Kardynatow. — На мѣсто *Maya*, на Секретаря Пропанды поступи славный *Mezzofanti*. Jeżeli te projektu spełnione zostaną, stanie się to dotkliwym ciosem dla wszystkich uczonych, chcących korzystać ze zbioru Biblioteki Watykańskiej. *Mezzofanti* różni się od wszystkich swoich poprzedników rozległą znajomością języków, usłużnością i uprzejmością. Ale Papież chce mu dać wyższą godność i obszerniejszą przestrzeń czynności. Za kilka lat będzie on zapewne Kardynałem. (G. S. P.)

Т у р ц ы а.

Константинополь, дня 15 Червца.

W pierwszych dniach Maja, doniósł Porcie Gubernator Tyrnowy, w Bulgarii, o śpiszku zawiązanym przeciwko Porcie przez Rajasów jego obwodu. Gdy urzędnik turecki, wysłany z Dywanu, przybył do Tyrnowy, znalazł, że Gubernator pięciu osobom uciąć głowy i całą ludność rozbroić kazał; ale jest to postąpienie, które sam Gubernator życiem przypłacić może, ponieważ poważył się łamać postanowienie Sułtańskie, odejmujące wszystkim Baszom władzę karania śmiercią.

— Kłeska, zadana Egipcyanom w Hedsza, pociągnęła za sobą powstanie między pokoleniami Arabów. Z Bagdadu donoszą pod dniem 25 Kwietnia, że mieszkańcy Yemenu połączyli się przeciwko *Mohamedowi-Alemu*, a Naczelnik Wehabitów, miał się pokazać ze znaczną siłą przy zatoce Perskiej.

Belgrad, dnia 27 Червца.

Według listów z Kragujewacz, Xieciu *Miloszowi* towarzyszyć będzie do Carogrodu 6 Serwian, w celu wspierania prośby jego u Sułtana we względzie organizacyi Serwii. Tenże Xiążę przybył wczorą nie spodzianie incognito z małżonką swoją do kwarantanny Zemlińskiej, w celu odwiedzenia córki, która poszła za Pana *Paik*. Zabawiwszy kilka godzin, powrócił do Serwii.

— Podróżni, przybyli z Laryssy, opowiadają, że w Marcu r. b., było tam 80 Bawarskich zbiegów wojskowych z okolicy Zeitun, którzy wiarę Mahometaniską przyjęli, i trudnią się rzemiosłami. Z powodu tego zachodzą częste krwawe spory w Laryssie pomiędzy tymi odszczepieńcami a Grekami.

Jassy, dnia 12 Maja.

Xiążę *Michał Stourdza*, zagał tegoroczne zwyyczajne zgromadzenie Stanów Xieztwa Multańskiego mową, w której między innemi wyraził: „Jego Sułtańska Mość zatwierdził organiczne urządzenie kraju naszego, i polecił oddzielną Kommissyję zająć się tém dziełem. Posłuży ono do ułatwienia i uporządkowania służby publicznej. Miasto Galacz, które jest jedynym portem dla handlu krajowego, zostało ogłoszone wolnym portem. Zezwoliłem na projekt ustanowienia poczty między Galaczem i granicą Bukowiny, z czego handel nową korzyść odniesie. Fundusze szkolne dozwalają kupić dom na założenie Akademii Narodowej.“ Dalej przypomniał Xiążę, iż mieszkańcy Multan, przejęci wdzięcznością, postanowili wzniesić pomnik potężnym Monarchom, którzy pomyślność kraju w trwałym sposobie ugruntowali, i oznajmił, że już od dwóch Dworów otrzymał przyzwolenie na to przedsięwzięcie. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Anekdoty wojskowe.

Dnia jednego Cesarz *ALEXANDER*, objeżdżając przedowe czaty, zobaczył żołnierza stojącego na straży z podwiązaną głową, a, dowiedziawszy się, że jest raniony cięciem w głowę w przeszłej bitwie, zapytuje żołnierza: *czemu nie idziesz do lazaretu?* Żołnierz, z krwią zimną, samemu tylko Ruskiemu sztyldwachowi właściwą, odpowie: *póki głowa na karku, czego mam schodzić z miejsca?*

— W bitwie jednej, w liczbie wziętych w niewolę Francuzów, dostał się niezwyčajnej siły grenadier, wzrostu 2 arszyny i 14 wierszkow. Olbrzym francuzki usilnie prosił, ażeby mu pokazano tego, co go wziął w niewolę. Był to Doniec 2 arszyny i 4 wierski, zwyčajnej siły: ale bardzo zwinny i zręczny. Francuz nie mógł się wydziwić, taką widząc nierówność. (R. I.)